

Agrupació Astronòmica d'Osona

C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)

Tel. 93 886 41 54

<http://www.terra.es/personal5/aaosona>

e-mail: aaosona@teleline.es

2004-09-15

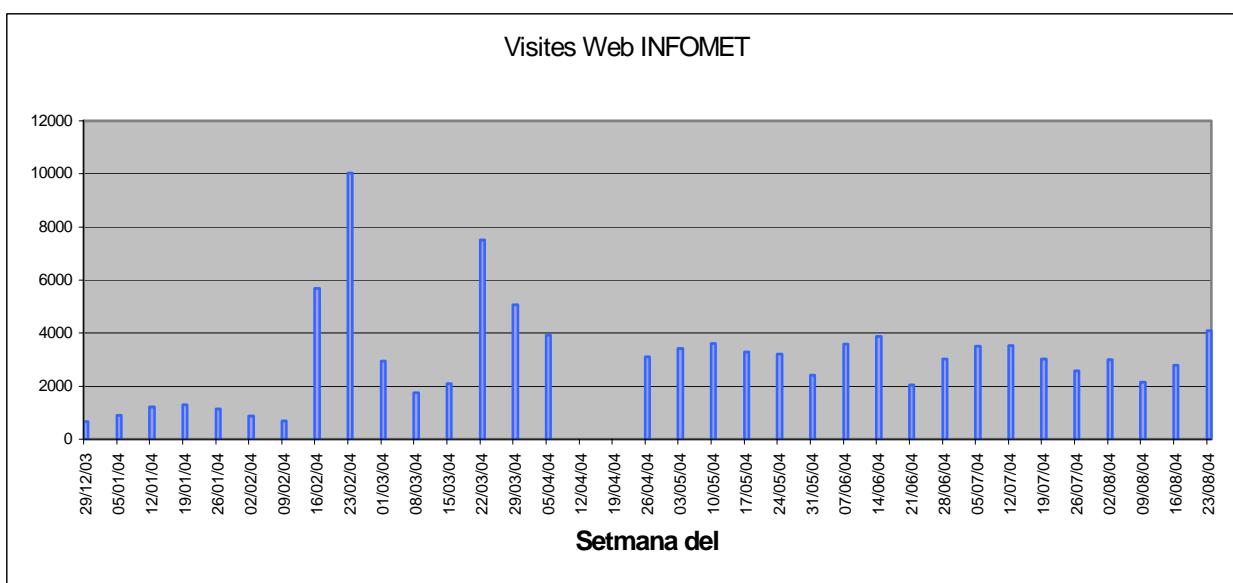
Benvolgut soci:

1. ACTIVITATS DURANT L'ESTIU.

Enguany també s'ha fet la ja tradicional sortida a Les Llosses per observar les Perseïdes, els dies 11, 12 i 13 d'agost. En aquesta ocasió la conjunció de circumstàncies favorables com l'excel·lent climatologia, la transparència de l'atmosfera, l'absència de lluna i el fet que es produïssin alguns meteors molt brillants, han fet que puguem comptar aquestes jornades entre les més satisfactòries des que es duu a terme aquesta activitat.

2. ESTADÍSTIQUES INFOMET.

Us adjuntem novament el gràfic amb el nombre de visites que tenim a la pàgina de meteorologia d'Infomet, on es poden consultar les dades de l'estació meteorològica.

3. SETMANA DE LA CIÈNCIA.

Com cada any l'AAO participa en la Setmana de la Ciència organitzant, en algun cas en col·laboració amb d'altres entitats, diversos actes el detall dels quals trobareu en la programació del trimestre que us adjuntem.

4. NECROLÒGICA

Hem de lamentar la mort, el mes de juliol passat, de qui fou Soci Honorari de l'AAO el senyor JOAN PARDO i GIL. Incloem en aquesta circular un petit article escrit en memòria seva.

5. ADRECES ELECTRÒNIQUES PER A LES CIRCULARS.

Volem recordar-vos, una vegada més, que ens interessaria molt de poder contactar amb vosaltres a través del correu electrònic. Això faria possible una comunicació més ràpida dels canvis i novetats que es produeixen en el transcurs del trimestre –per correu ordinari les notificacions no arriben a temps– i ens permetria de donar-vos un millor servei i d'estalviar temps i diners a tots plegats. Agrairíem, doncs, que aquells que encara no ens l'heu donada ens féssiu arribar una adreça electrònica on puguem enviar-vos tota la informació d'interès per al soci que es genera a l'AAO.

6. SOPAR SOLSTICI HIVERN

Com cada any, al final del trimestre celebrarem el solstici d'hivern amb un sopar, concretament el dimarts 28 de desembre. Per apuntar-vos-hi, teniu fins al dia 21 de desembre.

Rebeu una cordial salutació

LA JUNTA DIRECTIVA

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

MEMORIAL

El passat dia 8 de juliol va morir a Barcelona el senyor JOAN PARDO i GIL a l'edat de 82 anys i escaig. Des del 15 de maig de 1990 era Soci Honorari de la nostra Agrupació. També va ser membre fundador, President i finalment President Honorífic de l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics (ACOM). Val la pena de fer un breu repàs de la seva història personal, documentada per ell mateix, perquè des del nostre punt de vista qualificaríem la seva vida com "de pel·lícula".

Va néixer a Barcelona el 9 de setembre de 1921. Va estudiar primària al col·legi de Sant Miquel i fins a 2n de batxillerat a l'Institut Maragall de la Ciutat Comtal. Formava part del Grup d'Escoltes "Ramon Llull", amb el qual marxà de vacances a Palma de Mallorca el 15 de juliol de 1936. El 18 de juliol va esclatar la guerra civil i això li va impedir de tornar a Barcelona amb la seva família.

En complir 16 anys ingressa com a voluntari a l'Exèrcit de l'Aire i passa a formar part de la tripulació d'avions de bombardeig (Heinkel 111) com a metrallador de cua i especialista en meteorologia. D'aquest temps de guerra n'explicava moltes anècdotes. en recordarem una: aquells avions tenien una autonomia de tan sols 90 minuts de vol i ell, com que era el més jove de la tripulació, era l'encarregat de posar un despertador que toqués als 40 minuts de vol i avisar el comandant que havien de girar i tornar a la base, els quedaven només 10 minuts de reserva.

En acabar la guerra és destinat, el juny de 1939, a l'Observatori del Turó de l'Home, al Montseny. El 1940 ingressa a l'Escola d'Especialistes de l'Exèrcit de l'Aire, a Màlaga, i obté el diploma de Meteorologia i Antiaeronàutica i és nomenat sergent de l'exèrcit de l'Aire. A finals de 1941 es reintegra a l'Observatori del Turó de l'Home fins a l'any 1945, en que és destinat a l'aeroport Muntades, de Barcelona.

El 1947 és destinat a l'aeròdrom militar de Reus i el 1948 al Centre Meteorològic del Pirineu Oriental, a Barcelona, i participa en les proves de pluja artificial mitjançant la sembra als núvols, des d'un avió, de neu carbònica i iodur de plata. Al mateix temps es fa càrrec de l'Estació Meteorològica de la Travessera de Dalt, a Barcelona. Posteriorment s'encarrega del seguiment dels pluviòmetres dels observatoris de Vallter, Coma de Vaca, Nou Creus, Carançà i Puigmal, i posa en marxa l'observatori de Núria i el de la Mola, a Sant Llorenç del Munt. També forma part de l'equip experimental d'energia eòlica del Centre de Meteorologia del Pirineu Oriental.

El 1950, mitjançant oposicions, aconsegueix la categoria d'Ajudant Meteorològic i és nomenat Cap de l'Observatori del Turó de l'Home. El 1951 és destinat a La Molina per supervisar i posar en marxa l'Observatori Meteorològic i s'hi queda com observador fins a l'any 1958, en que voluntàriament forma part de l'expedició de l'Any Geofísic Internacional a l'Antàrtida, a la base de la Terra de Graham (Xile). Aquí va estar-hi un any, amb temperatures mitjanes que a l'hivern oscil·laven al voltant de -50°C i a l'estiu, pràcticament inexistent, entorn de -20°C . de la seva estada en aquelles inhòspites terres ens en va parlar en una interessant conferència a la nostra Agrupació el 7 de maig de 1993.

El 1960 ingressa a l'Escola de Supernumeraris del Cos d'Ajudants de Meteorologia i posteriorment és destinat a la Secció de Meteorologia de l'Observatori Fabra, de Barcelona, fins a l'edat reglamentària de jubilació, en que és llicenciat de l'Exèrcit de l'Aire amb 56 anys de serveis reconeguts. Un cop jubilat va continuar col·laborant a l'Observatori Fabra i al Museu de la Ciència de Barcelona, com assessor meteorològic.

Era pilot militar polivalent, pilot civil de vol diürn i radiofonista naval de l'Escola Superior de Nàutica de Barcelona. Era també Llicenciat en Ciències de la Informació-Periodisme i va col·laborar a La Vanguardia i El Mundo Deportivo.

L'any 1990 va participar activament en el curs d'Iniciació a la Meteorologia organitzat per la nostra Agrupació, i al final d'aquest any va cedir-nos una col·lecció del "Bulletin de la Société Astronomique de France" de l'any 1914 al 1936; per aquest fet l'Agrupació Astronòmica d'Osona el va nomenar Soci Honorari.

Descansi en pau.

J. Sala Orri

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

ACTIVITATS DEL QUART TRIMESTRE DEL 2004

SETEMBRE

Dimarts 28 Conferència: LA SONDA CASSINI-HUYGENS Per Josep M. Casals.
Tots haurem llegit que aquesta sonda va arribar a Saturn el passat dia 1 de juliol, després de 7 anys de viatge. En aquesta sessió veurem les característiques de la sonda i de la seva trajectòria fins al moment de l'arribada i el seu programa de treball més immediat, però haurem de deixar per a més endavant l'estudi dels resultats de les seves observacions.

OCTUBRE

Dimarts 5 Conferència: UN COP D'ULL AL MÓN DELS BOLETS. Per Joan Culí, membre del Grup de Naturalistes d'Osona.
Amb l'ajut de diapositives, s'explicarà que són quins són els trets més rellevants de la seva biologia. Farem un repàs de les espècies més popularment conegudes i d'altres que no ho són tant, posant especial atenció als aspectes que cal tenir presents a l'hora d'identificar cada espècie, especialment en aquells que són tòxics o mortals. Al mateix temps es desmitificarà algunes creences que encara ara perduren entorn del seu consum.
Al final de la xerrada quedarem un dia per fer una sortida per "caçar" bolets.

Dijous 14 Conferència: HURACANS. Per Oriol Battestini.

Dimarts 19 Conferència: MART DES D'UNA PERSPECTIVA GEOLÒGICA. Per Pere Busquets, Professor de la Facultat de Geologia de la UB.

Dimarts 26 Conferència: DES DEL CIM DEL CHO OYU. EXPERIÈNCIES VISCUDES PER UNA EXPEDICIÓ CATALANA. Per Josep M. Tey. Excepcionalment aquesta conferència es farà al Temple Romà de Vic.

NOVEMBRE

Dimarts 2 Conferència: ELS NOMBRES PRIMERS (II). Per Josep M. Casals.
Degut a la gran quantitat d'informació aplegada sobre aquest tema no va ser possible acabar-lo en una sola sessió. Ara continuarem veient els nombres primers "estrella", que són els nombres primers de Mersenne, perquè donen lloc als nombres primers més grans coneguts avui dia, i d'altres tipus interessants com els factorials, els de Fibonacci, els que formen progressions aritmètiques, etc. i acabarem exposant les conjetures més interessants sobre nombres primers que avui dia encara queden pendents de resoldre.

8a SETMANA DE LA CIÈNCIA 5-15 novembre 2003

Dimarts 9 A les 20:00 h, al local de l'Agrupació Astronòmica d'Osona
Conferència: EL DISC DE NEBRA (I). Per Miquel Amblàs.
Descobert el 1999 a la Saxònia-Anhalt, data de l'Edat del Bronze i és probablement un dels calendaris agrícoles més antics dels que es tingui notícia. El seu interès supera la simple troballa arqueològica perquè també ens interpel·la des de la vessant artística, de l'arqueometal·lúrgia i o de l'arqueoastronomia.
ORGANITZA: Agrupació Astronòmica d'Osona

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

Dijous 11 A les 20:00 h, a la Biblioteca Dos Rius de Torelló (Plaça Vella, s/n).
Conferència: LA CLONACIÓ HUMANA. Per la Dra. Anna Veiga, investigadora de l'Institut Dexeus
De què parlem quan parlem de clonació humana? De la mà de la Dra. Anna Veiga coneixerem quina és la situació actual en la investigació en aquest camp, les diferències entre clonatge amb finalitat reproductiva i clonatge amb finalitat terapèutica i també quines poden ser les aplicacions més importants de la clonació cara a la medicina del futur.
ORGANITZA: Agrupació Astronòmica d'Osona i Ajuntament de Torelló.

Divendres 12 A les 20:00 h, al local de l'Agrupació Astronòmica d'Osona
Conferència: EL DESCOBRIMENT DELS MICROORGANISMES I LA SEVA IMPORTÀNCIA EN L'EVOLUCIÓ DE LA VIDA SOBRE LA TERRA. Per Isabel Esteve, Catedràtica de Microbiologia de la UAB.
Els primers microscopis. El món microbià. La diversitat dels microorganismes. Diferents possibilitats per a la vida microbiana en els seus inicis: des de les profunditats oceàniques i terrestres fins a les zones glacials. Els biosenyals com indicadors de vida en altres planetes.
ORGANITZA: Agrupació Astronòmica d'Osona.

Divendres 12 A les 21:00 h, a l'IES Voltregà, de Sant Hipòlit de Voltregà.
Conferència: JAUME ARBÓS i TOR (SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ, 1824- BARCELONA, 1882): CIENTÍFIC I TECNÒLEG DEL SEGLE XIX. Per Pasqual Bernat.
A mitjans del segle XIX van ser diverses les aportacions al progrés de la indústria del gas. En aquest sentit, el català i onenec Jaume Arbós va inventar un gasogen d'aspiració i un mètode per obtenir una mena de gas (Gas Arbós) que produïa una claror d'una gran lluentor. És per això, que podem considerar Arbós com un dels capdavaners de la indústria gasística a Catalunya.
ORGANITZA: Agrupació Astronòmica d'Osona i Amics de Sant Feliu, de Sant Hipòlit de Voltregà.

Dimarts 16 Conferència: HUMANISME CIENTÍFIC. Per Ricard Lázaro Medina.
Es tracta de fer una presentació de les conseqüències globals, i per tant humanistes o filosòfiques, dels resultats de la Ciència, en especial de temes abans considerats del camp religiós o filosòfic, com els orígens de l'Univers, de la vida, de l'home i de la civilització, o el panorama global que presenta la Ciència, sobretot la Cosmologia, l'Astronomia, la Física, la Biologia... sobre la relació entre l'home i la Natura, recurrent per fer-ho sobretot a l'opinió dels científics que s'han manifestat en aquest camp, com Stephen Jay Gould, Freeman J. Dyson, Paul Davies...

Dimarts 23 Conferència: PONTS (III). Per Josep M. Casals.

Dimarts 30 Conferència: PONTS (IV). Per Josep M. Casals.

DESEMBRE

Dimarts 14 Conferència: L'ASTRONOMIA I LA CIÈNCIA AL SEGLE DE LES LLUMS. Per Ricard Lázaro Medina.

La Il·lustració, centrada al segle XVIII, va tenir un gran component científic i és l'inici de la visió actual del món i de la societat. Aquest moviment intel·lectual revolucionari va estar marcat per fites astronòmiques, des de les "Converses sobre la pluralitat dels mons" de Fontenelle o les "Reflexions sobre el cometa" de Pierre Bayle, fins a la predicció del retorn del cometa Halley seguint els càlculs de la Mecànica Celest segons les lleis de Newton, o el descobriment d'un nou planeta, Urà, per W. Herschel. El món dels filòsofs dels salons va tenir un gran interès per tots els descobriments de la ciència en general, i pels astronòmics en particular.

Dimarts 21 Conferència: L'EVOLUCIÓ HUMANA: ABANS I DESPRÉS D'ATAPUERCA. Per Joan Mercader.

Agrupació Astronòmica d'Osona

C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)

Tel. 93 886 41 54

<http://www.terra.es/personal5/aaosona>

e-mail: aaosona@teleline.es

Existeix una paradoxa en el desenvolupament dels coneixements científics. A mesura que la informació s'acumula en quantitats cada vegada més grans, els fets inconnexos i els misteris impenetrables es poden substituir per explicacions racionals, i del caos en sorgeix la simplicitat.

Dimarts 28 Conferència: HISTÒRIA DE L'AERONÀUTICA: UN SEGLE D'AVIACIÓ. Per Marc Costa Sitjà.

La xerrada té per objecte introduir l'oient al món de l'aeronàutica, més concretament de l'aviació, a través d'una breu crònica històrica on es repassaran des dels artilugis de Da Vinci, fins a l'Space Shuttle, o al mateix Airbus A-380. Tot a través d'espectaculars diapositives i vídeos.

Dimarts 28 Sopar del solstici d'hivern (després de la conferència).

NOTA: Totes les activitats, si no s'indica el contrari, començaran a les 8 del vespre, i es faran al local social de l'Agrupació Astronòmica d'Osona, C. Pare Xifré, 1-3, de Vic.